

H. Erdal DEMİR, LL.M.
İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Özel Hukuk Doktora Adayı

**Sermaye Piyasası Kurulu'nun
Anonim Şirketlerdeki Yönetim
Kuruluna İlişkin Kurumsal
Yönetim İlkeleri**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	XVII
KISALTMALAR.....	XXIII
§ 1. Giriş	1

Birinci Kısım Kurumsal Yönetim Kavramı

§ 2. Kurumsal Yönetimin Tarihçesi.....	3
I. Genel olarak.....	3
II. Dünyadaki gelişmeler.....	4
A. 1970’li yıllardaki gelişmeler.....	4
B. 1980’li yıllardaki gelişmeler.....	7
C. 1990’lı yıllardaki gelişmeler	9
D. 2000’li yıllardaki gelişmeler	12
1. Genel olarak.....	12
2. Enron.....	13
a. Kuruluştan iflasa	13
b. Sonrası.....	16
III. Türkiye’deki gelişmeler	19
§ 3. Kurumsal Yönetim Kavramı	24
I. Genel olarak.....	24

II. Kurumsal yönetimin tanımı.....	24
A. Doktrinadaki tanımlar	24
B. Görüşümüz	31
III. Kurumsal yönetim kavramında vekâlet teorisi	34
A. Genel olarak teoriler	34
B. Vekâlet teorisi.....	36

İkinci Kısım

SPK'nın Yönetim Kuruluna İlişkin Kurumsal Yönetim İlkeleri

§ 4. İlkelerin Niteliği ve İlkelerin Yönetim Kuruluna İlişkin Kısımları.....	41
I. İlkelerin niteliği	41
II. İlkelerin yönetim kuruluna ilişkin kısımları	42
§ 5. Yönetim Kuruluna İlişkin İlkeler	43
I. Yönetim kurulunun işlevi ve faaliyet esasları	43
A. Yönetim kurulunun işlevi.....	44
B. Yönetim kurulunun faaliyet esasları.....	46
II. Yönetim kurulunun yapısı ve kompozisyonu	49
A. Genel olarak.....	49
B. Yönetim kurulu başkanı, icra başkanı/genel müdür	50
1. Genel olarak.....	50
2. Yönetim kurulu başkanı	50
3. İcra başkanı/genel müdür.....	52
4. KYİ m. 4.2.5 ile ilgili tartışma ve sonuç	54
5. Yetki ayırımı karşısında KYİ m. 4.2.6.....	57
C. İcrada görevli olmayan üye.....	58
1. Tanımı ve özellikleri.....	58
2. İşlevi.....	62

D. Bağımsız yönetim kurulu üyesi.....	64
1. Genel olarak.....	64
2. Dünyada bağımsız yönetim kurulu üyesi	68
a. Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü'nün (Organisation for Economic Co-operation and Development – OECD) ilkelerinde bağımsız yönetim kurulu üyesi	68
b. Uluslararası Kurumsal Yönetim Ağı'nın (International Corporate Governance Network – ICGN) ilkelerinde bağımsız yönetim kurulu üyesi	72
c. Devletler Topluluğu Kurumsal Yönetim Kuruluşu'nun (Commonwealth Association of Corporate Governance) ilkelerinde bağımsız yönetim kurulu üyesi	74
d. Uluslararası Finans Enstitüsü'nün (The Institute of International Finance – IIF) ilkelerinde bağımsız yönetim kurulu üyesi	75
e. Uluslararası Finans Kurumu'nun (International Finance Corporation – IFC) ilkelerinde bağımsız yönetim kurulu üyesi	78
3. KYİ'de bağımsız yönetim kurulu üyesi.....	81
a. Genel olarak.....	81
b. Nitelikleri	82
aa. Azlık pay sahipleri bakımından	83
bb. Denetim, derecelendirme ve danışmanlık şirketleri bakımından	86
cc. Tedarikçi firmalar bakımından.....	86
dd. Bağımsız üyenin kendi hissedarlık oranı bakımından.....	87
ee. Mesleki eğitim, bilgi ve tecrübe bakımından	88
ff. Kamu kurum ve kuruluşlarında tam zamanlı çalışma bakımından.....	90

gg. Türkiye’de yerleşmiş sayılma	91
hh. Menfaat çatışmaları karşısında tarafsız olma	94
ii. Bağımsız üyelik görevine ayrılan zaman bakımından.....	95
c. Seçimi ve görevden alımı.....	96
E. Yönetim kurulunda kadın üye.....	101
III. Yönetim kurulunun toplantı ve karar alma usulü.....	104
A. Genel olarak.....	104
B. Toplantı usulü	107
C. Karar usulü.....	110
IV. Yönetim kurulu üyelerine ve diğer üst düzey yöneticilere sağlanan mali haklar	117
A. Genel olarak.....	117
B. Yönetim kuruluna sağlanan mali hakların belli başlı türleri.....	118
1. Huzur hakkı.....	118
2. Ücret.....	119
3. Kazanç payı.....	119
4. İkramiye	121
5. Hisse opsiyonu	122
C. İlkelerde mali haklara ilişkin süreç ve usul	124
1. Şeffaflık ve kamuyu aydınlatma çerçevesinde.....	124
2. Bağımsız yönetim kurulu üyesine sağlanan mali haklarda şekil.....	126
3. Faaliyet esasları çerçevesinde mali haklar	127
V. Komiteler.....	132
A. Genel olarak.....	132
B. Riskin erken saptanması komitesi.....	135
1. Genel olarak.....	135
2. İşlev ve görevleri.....	136
3. Kompozisyonu	137

4. Sonuç.....	139
C. Denetim komitesi.....	141
1. Genel olarak.....	141
2. İşlev ve görevleri.....	142
3. Kompozisyonu	143
4. Sonuç.....	145
D. Kurumsal yönetim komitesi	146
E. Aday gösterme komitesi.....	148
1. Genel olarak.....	148
2. İşlev ve görevleri.....	149
3. Kompozisyonu	152
4. Eleştiriler ve sonuç	154
F. Ücret komitesi	155
1. Genel olarak.....	155
2. İşlevi.....	157
3. Görevleri.....	158
4. Kompozisyonu	159
5. Eleştiriler ve sonuç	160
§ 6. Sonuç.....	163
KAYNAKÇA	173